

SV

SV

SV

MEDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

om inrättande av en rådgivande grupp för livsmedelskedjan, djurhälsa och växters sundhet och om fastställande av ett samrådsförfarande avseende livsmedelskedjan, djurehälsa och växters sundhet genom representativa organ på europeisk nivå

Kommissionen framhäver i sin vitbok om styrelseformerna i EU som antogs den 25 juli 2001¹ betydelsen av att fler människor och organisationer involveras i arbetet med att utforma och genomföra EU:s politik.

Dagens demokrati är beroende av medborgarnas förmåga att delta i den offentliga debatten och grundar sig på det sätt som Europeiska unionen använder de befogenheter som EU-medborgarna tilldelat den.

I vitboken om styrelseformerna föreslås öppnare beslutsprocesser för medborgarna genom en mer regelbunden dialog med nationella och europeiska sammanslutningar av regionala och lokala myndigheter, och detta på ett tidigare stadium i beslutsprocessen. Det ökade deltagandet borde öka förtroendet för de institutioner som fattar de politiska besluten.

Kommissionen har även antagit ett meddelande med titeln ”Mot en bättre struktur för samråd och dialog. Allmänna principer och miniminormer för kommissionens samråd med berörda parter”² i syfte att säkerställa en enhetlig metod för samråd vid samtliga kommissionens avdelningar och öka insynen i hur samråden genomförs.

Särskilt de frågor som rör människors och djurs hälsa och växters sundhet som kommissionen har ställt inför på senare år har visat på hur viktigt det är att ta del av synpunkter från livsmedelskedjans aktörer. Detta leder till ökat deltagande av aktörer på området livsmedelssäkerhet. Därigenom bör det bli möjligt att förutse och avgränsa de problem och osäkerhetsmoment som unionen kan ställas inför när det gäller beslutsfattande och tydlig information om riskerna till allmänheten.

Större öppenhet på alla nivåer av livsmedelssäkerhetspolitiken bör i avgörande grad öka konsumenternas förtroende för livsmedelssäkerheten i Europeiska unionen.

I förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet³ föreskrivs att ”det skall ske offentligt samråd som är öppet och medger insyn, antingen direkt eller via representativa organ, i utarbetandet, utvärderingen och översynen av livsmedelslagstiftningen, utom när detta inte är möjligt på grund av sakens brådskande natur”.

Samrådet med parter som berörs av livsmedelslagstiftningen är ett viktigt medel för att säkerställa att kommissionens förslag är tekniskt hållbara, praktiskt tillämpningsbara och att de är acceptabla för samtliga berörda parter.

---

¹ KOM(2001) 428 slutlig, antogs av kommissionen den 25 juli 2001.

² KOM(2002) 704 slutlig, antogs av kommissionen den 11 december 2002.

³ EGT L 31, 1.2.2002.

För att öka deltagandet av de parter som berörs av frågorna kring livsmedelssäkerhet föreslog kommissionen i vitboken om livsmedelssäkerhet, som antogs den 12 januari 2000⁴, att de befintliga rådgivande kommittéerna och ständiga grupperna skulle omgrupperas och omorganiseras och att en ny rådgivande kommitté för livsmedelskedjan, djurhälsa och växters sundhet skulle inrättas.

De rådgivande kommittéer denna reform gäller är dels Rådgivande livsmedelskommittén som kommissionen inrättade 1980⁵, dels Rådgivande kommittén för hälso- och kvalitetsfrågor inom jordbrukssektorn samt några ständiga rådgivande grupper som är knutna till denna (för veterinära frågor, växtskydd, djurskydd, foder) som inrättades genom ett kommissionsbeslut 1998⁶.

Alla dessa rådgivande kommittéer och grupper har varit till stor hjälp för kommissionen och har bidragit till utvecklingen av EU:s livsmedelslagstiftning. De hittillsvarande erfarenheterna visar på nödvändigheten att se över samrådsordningen och att omgruppera och omorganisera de befintliga rådgivande kommittéerna och att göra dem mer effektiva.

Kommissionen anser att det nu är nödvändigt att inrätta en ny samrådsordning som gör det möjligt att upprätta en mer permanent dialog mellan kommissionens avdelningar och de socioekonomiska aktörer som berörs av livsmedelslagstiftningen.

Efter omfattande samråd med berörda parter har klara riktlinjer kunnat utarbetas för hur man så effektivt som möjligt skall kunna tillgodose olika samrådsbehov:

1. Den nya politiken, särskilt i fråga om livsmedelssäkerhet, bygger på ett övergripande synsätt på livsmedelskedjan. Det nya samrådsförfarandet bör därför omfatta samtliga led i livsmedelskedjan. Samrådet kommer att kunna spänna över ett stort antal områden, bl.a. märkning och presentation av livsmedel och foder, livsmedels- och fodersäkerhet, nutrition i förhållande till livsmedelslagstiftning, djurs hälsa och välbefinnande, samt växters sundhet.
2. Enligt ovannämnda förordning (EG) nr 178/2002 skall samrådet vara öppet och medge insyn och skall ske antingen direkt med allmänheten eller via representativa organ. Kommissionen förordar i sina nya riktlinjer om samråd lika klart bredast möjliga samråd med berörda parter.
3. Samrådsförfarandet på livsmedelsområdet bör fortsätta att vara hanterligt, även om det har utvidgats till att omfatta samtliga intressen i livsmedelskedjan. Det bör i detta sammanhang tas hänsyn till utvecklingen inom informationstekniken och förfarandena för en strukturerad och permanent dialog bör baseras på samråd med representativa organ på europeisk nivå.
4. Inrättandet av permanenta samrådsförfaranden förpliktar dock inte kommissionen att systematiskt använda dessa förfaranden. Kommissionen kan således alltid välja direkt samråd med allmänheten när den anser det lämpligt. Likaså kan det i brådskande fall vara motiverat att använda exceptionella förfaranden eller rentav vara omöjligt att samråda.

---

⁴ KOM(1999) 719 slutlig, antogs av kommissionen den 12 januari 2000.

⁵ EGT L 318, 26.11.1980.

⁶ EGT L 88, 24.3.1998.

Detta är bakgrunden till att kommissionen föreslår att det inrättas en mekanism för samråd och dialog om politiken och lagstiftningen på områdena livsmedel, djurhälsa och växters sundhet, som består av följande delar:

- Det inrättas en rådgivande grupp som består av europeiska organ som valts ut utifrån vissa kriterier. Reglerna för gruppens arbete skall medge bildande av arbetsgrupper som undersöker specifika frågor.
- Det inrättas ett informations- och samrådsnätverk som är öppet för samtliga organ som bevisligen bevakar de ifrågavarande intressena.
- Befintliga instrument förstärks.

1. Inrättande av den rådgivande expertgruppen

För att kunna säkerställa en ”direkt” dialog med de representativa organen på europeisk nivå inom ramen för strukturerade sammanträden föreslår kommissionen inrättande av en ”rådgivande grupp för livsmedelskedjan, djurhälsa och växters sundhet”.

Samråd med gruppen kommer att ske om kommissionens arbetsprogram inom följande områden: märkning och presentation av livsmedel och foder, livsmedels- och fodersäkerhet, nutrition i förhållande till livsmedelslagstiftning, djurs hälsa och välbefinnande samt växters sundhet. Därutöver kan kommissionen samråda med gruppen om samtliga åtgärder som den skall vidta eller föreslår på dessa områden.

För att garantera ett optimalt samrådsförfarande kommer gruppen att sammanträda i plenum åtminstone två gånger per år.

Gruppen kommer att bestå av organ som valts ut bland de medlemmar i informations- och samrådsnätverket som uppfyller följande kriterier: de bevakar allmänna intressen, bred representativitet, de har inrättats som permanenta organ med direkt tillgång till medlemmarnas sakkunskap och därigenom möjlighet att reagera koordinerat och snabbt.

Syftet med dessa begränsande kriterier är att förhindra att gruppen blir ohanterligt stor samtidigt som de organ som företräder allmänna intressen är väl företrädda. Eftersom gruppen i första hand kommer att samråda om kommissionens arbetsprogram är det av avgörande betydelse att de representativa organ som bevakar allmänna intressen, och därigenom representerar de mest övergripande synpunkterna på livsmedelskedjan, är företrädda.

Med tanke på den breda deltagarskaran och mångfalden av intressen som skall bevakas kommer kommissionens avdelningar att svara för ordförandeskapet i gruppen, tillhandahålla sekretariatstjänster och skapa största möjliga balans mellan de representerade parterna.

Reglerna för gruppens arbete skall också medge bildande av arbetsgrupper för att undersöka specifika frågor. Dessa arbetsgrupper skall dels inledningsvis eller något senare vid utarbetandet av ett lagförslag förmedla information av teknisk art från de olika områdena, i samlad eller individuell form, dels tillhandahålla information om tillämpningen av den gällande lagstiftningen.

Dessa arbetsgrupper skall bildas på grundval ett mandat från gruppen och/eller på begäran av kommissionen med beaktande av bästa möjliga balans mellan de olika intressena.

Arbetsgrupperna skall ha en flexibel arbetsform för att vara så effektiva som möjligt. De skall således omfatta samtliga eller några av de representativa organen i den rådgivande gruppen, men samtidigt kunna utvidgas till att vid behov omfatta vissa andra representativa organ på europeisk nivå. Kommissionen skall också ha möjlighet att bjuda in andra berörda organ eller personer, inklusive berörda parter från tredjeländer, att delta i egenskap av observatörer. Nuvarande praxis med arbetsgruppsmöten har visat att det är ändamålsenligt att låta arbetsgruppen från fall till fall besluta att bjuda in andra parter att delta i dessa möten.

2. Inrättande av ett informations- och samrådsnätverk

Informations- och kommunikationstekniken spelar en viktig roll i arbetet med att säkra öppenheten i kommissionens politiska verksamhet.

Kommissionen kommer att inrätta ett informations- och samrådsnätverk genom att utnyttja de möjligheter som den nya informationstekniken och e-förvaltningen erbjuder. Förslag till utveckling av livsmedelslagstiftning i vid mening på ett lämpligt stadium av utarbetandet kommer att tillhandahållas på en webbplats, där de berörda parterna kommer att kunna lämna sina synpunkter och inleda en interaktiv dialog med varandra.

Det är angeläget att säkerställa bred öppenhet för samrådet på nätet. Ett förslag om mjölk och mjölkprodukter skulle nämligen kunna intressera organ som bevakar allmänna intressen, medan även mer sektorsspecifika organ som bevakar mjölkproducenternas och mjölkindustrins intressen skulle kunna ha ett berättigat intresse av förslaget.

Genom ett sådant samrådsförfarande skulle kommissionen få värdefulla bidrag till utformningen av livsmedelslagstiftning. Det skulle även bidra till en kontinuerlig dialog och givande diskussioner mellan de berörda parterna.

3. Stärkande av vissa befintliga åtgärder

Slutligen kommer andra åtgärder, som redan tillämpas, att bibehållas och stärkas med målet att öka medborgarnas deltagande.

För det första kommer kommissionens avdelningar att upprätthålla de bilaterala kontakterna med samtliga socioekonomiska aktörer, då dessa har visat sig till stor hjälp för att kartlägga parternas behov och intresseområden.

Härutöver kommer kommissionen att fortsätta att informera allmänheten om frågor som rör livsmedelssäkerheten. Europeiska unionens webbplats EUROPA bör bli en interaktiv plattform för information, dialog och debatt som ger ökade möjligheter till information och kommunikation. Informationen bör presenteras på ett sätt som är anpassat till allmänhetens behov och intressen. Det handlar om att skapa ett gränslöst rum där medborgare från olika länder kan få information om utvecklingen av de politiska lösningar som kommissionen föreslår i de sektorer som har med livsmedelssäkerhet att göra.

Vad gäller frågor av allmänt intresse kommer kommissionen även i framtiden att lägga fram sina förslag för allmänheten, såsom skedde med vitboken om livsmedelssäkerhet och med förslaget om näringspåståendena.

Kommissionen hoppas att den med dessa förslag till åtgärder som syftar till att utveckla en äkta samråds- och dialogkultur, och i överensstämmelse med sina förpliktelser avseende

styrelseformerna i EU, kan förbättra samarbetet mellan alla dem som aktivt deltar i utvecklingen av den europeiska livsmedelspolitiken.

Utkast till

KOMMISSIONENS BESLUT

av den [...]

om inrättande av en rådgivande grupp för livsmedelskedjan, djurhälsa och växters sundhet

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, och

av följande skäl:

- (1) I vitboken om styrelseformerna i EU som antogs den 25 juli 2001 åtar sig kommissionen att göra beslutsprocessen öppnare, så att fler människor och organisationer involveras i arbetet med att utforma och genomföra EU:s politik.
- (2) Kommissionen antog den 11 december 2002 meddelandet ”Allmänna principer och miniminormer för kommissionens samråd med berörda parter”⁷ i syfte att säkerställa en enhetlig metod för samråd vid samtliga kommissionens avdelningar och öka insynen i hur samråden genomförs.
- (3) Det är nödvändigt att kommissionen samråder med och informerar konsumenterna och de socioekonomiska aktörer som berörs av frågorna kring märkning och presentation av livsmedel och foder, livsmedels- och fodersäkerhet, nutrition i förhållande till livsmedelslagstiftning, djurs hälsa och välbefinnande samt växters sundhet.
- (4) I förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet föreskrivs offentligt samråd som är öppet och medger insyn, antingen direkt eller via representativa organ, i utarbetandet, utvärderingen och översynen av livsmedelslagstiftningen, utom när detta inte är möjligt på grund av sakens brådskande natur.
- (5) Enligt vitboken om livsmedelssäkerhet som kommissionen antog den 12 januari 2000 skall det inrättas en rådgivande kommitté för livsmedelssäkerhet genom rationalisering av de nuvarande rådgivande kommittéerna (åtgärd 81).
- (6) Den rådgivande livsmedelskommittén inrättades genom kommissionens beslut 80/1073/EEG.

---

⁷ KOM(2002) 704 slutlig, antogs av kommissionen den 11 december 2002.

- (7) Andra rådgivande kommittéer har inrättats på den gemensamma jordbrukspolitikens område genom kommissionens beslut 98/235/EEG.
- (8) De hittillsvarande erfarenheterna visar på nödvändigheten att omgruppera och omorganisera de befintliga rådgivande kommittéerna med ansvar för frågor som rör livsmedelskedjan, djurhälsa och växters sundhet och att göra dem mer effektiva.
- (9) Det är angeläget att inrätta en permanent ordning för det offentliga samrådet på europeisk nivå för utarbetandet, utvärderingen och översynen av gemenskapens livsmedelslagstiftning.
- (10) Med hänsyn tagen till behovet av en övergripande strategi för livsmedelskedjan, djurhälsan och växters sundhet för att skydda konsumenterna är det viktigt att samrådsordningen omfattar samtliga frågor som rör livsmedelslagstiftningen, däribland märkning och presentation av livsmedel och foder, livsmedels- och fodersäkerhet, nutrition i förhållande till livsmedelslagstiftning, djurhälsa, inklusive djurs välbefinnande, samt olika aspekter av växters sundhet, såsom växtskydd, växtskyddsmedel och rester av dessa samt villkor för saluföring av utsäde och förökningsmaterial, däribland biologisk mångfald och industriell äganderätt och tillhörande frågor.
- (11) Samråden omfattar ett mycket brett ämnesområde och därmed ett stort antal berörda parter och för att säkerställa att den permanenta samrådsordningen är effektiv bör man därför genomföra offentliga samråd via organ som representerar intressen inom livsmedelskedjan, djurhälsan och växters sundhet på europeisk nivå, även om det direkta samrådet med medborgarna bör var möjligt.
- (12) De berörda socioekonomiska aktörerna, däribland konsumentorganisationerna i medlemsstaterna, har bildat organisationer på EU-nivå som har som syfte att på denna nivå företräda intressen som är kopplade till livsmedelskedjan, djurhälsan och växters sundhet.
- (13) Kvaliteten på samrådsordningen beror på om kommissionen och de representativa europeiska organen kan utbyta åsikter direkt inom ramen för strukturerade sammanträden i en rådgivande grupp, i synnerhet när det gäller kommissionens arbetsprogram på livsmedelsområdet.
- (14) Av praktiska skäl i samband med organiseringen av sammanträden bör den rådgivande gruppens storlek vara begränsad; intressegrupperna inom livsmedelskedjan, djurhälsa och växters sundhet bör dock vara korrekt representerade. Eftersom gruppen i första hand kommer att samråda om kommissionens arbetsprogram är det av avgörande betydelse att de representativa organen som på europeisk nivå bäst kan bevaka allmänna intressen som rör livsmedelskedjan, djurhälsa och växters sundhet är företrädda.
- (15) För att säkerställa att gruppen kan arbeta effektivt och öppet bör reglerna för verksamheten medge organisation av sammanträden i arbetsgrupper som vid behov kan utvidgas till att omfatta andra berörda personer och organ.
- (16) Av tydlighetsskäl bör beslut 80/1073/EEG upphöra att gälla.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Härigenom inrättas en rådgivande grupp för livsmedelskedjan, djurhälsa och växters sundhet, nedan kallad gruppen, som sorterar under kommissionen.

Artikel 2 *Uppgifter*

1. Kommissionen skall samråda med gruppen om sitt arbetsprogram på följande områden:
  - Livsmedels- och fodersäkerhet.
  - Märkning och presentation av livsmedel och foder.
  - Nutrition i förhållande till livsmedelslagstiftning.
  - Djurs hälsa och välbefinnande.
  - Frågor som rör växtskydd, växtskyddsmedel och rester av dessa samt villkor för saluföring av utsäde och förökningsmaterial, däribland biologisk mångfald och industriell äganderätt och tillhörande frågor.
2. Härutöver kan kommissionen samråda med gruppen om samtliga åtgärder som den skall vidta eller föreslår på dessa områden.

Artikel 3 *Sammansättning*

1. I gruppen skall ingå högst 45 företrädare för representativa organ på europeisk nivå. Dessa organ skall ha som mål att bevaka intressen på de områden som nämns i artikel 2.1 och uppfylla följande kriterier: de bevakar allmänna intressen, de företräder intressen i samtliga eller de flesta medlemsstater och de har inrättats som permanenta organ på gemenskapsnivå med direkt tillgång till medlemmarnas sakkunskap och därigenom möjlighet att reagera koordinerat och snabbt.
2. Inom en månad från den dag då detta beslut antas skall kommissionen uppmana de organ som vill delta i gruppen att meddela detta inom en månad och förklara varför de är intresserade och på vilket sätt de motsvarar de ovannämnda kriterierna.
3. Kommissionen skall välja ut de organ som bäst uppfyller kriterierna och upprätta en förteckning över dessa, som skall offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.
4. De utvalda organen skall ansvara för koordineringen av sin egen samråds- och informationsverksamhet så att de kan lägga fram synpunkter som är så representativa som möjligt för de intressen de företräder.

Artikel 4 ***Organisation***

1. Gruppen skall i princip sammanträda två gånger per år i kommissionens lokaler och när kommissionen anser det vara nödvändigt.
2. Arbetsgrupper kan bildas för att undersöka specifika frågor på grundval av ett mandat från gruppen eller när detta anses vara nödvändigt.
3. Kommissionen får bjuda in experter eller observatörer, inklusive representativa organ från tredjeländer, att delta i gruppens eller arbetsgruppernas arbete när detta anses lämpligt och nödvändigt
4. Gruppen och arbetsgrupperna skall sammanträda vid tider och under former som avgörs av kommissionen. Kommissionen skall vara ordförande vid sammanträdena.
5. Gruppen skall upprätta sin arbetsordning på grundval av ett utkast som läggs fram av kommissionen. Kommissionens avdelningar skall tillhandahålla sekretariatstjänster för sammanträdena och gruppens, inklusive arbetsgruppernas, arbete.
6. Kommissionen skall offentliggöra resultatet av gruppens arbete.

Artikel 5 ***Sekretess***

Gruppens medlemmar, tillfälliga experter samt alla andra personer som inbjudits till gruppens sammanträden i egenskap av observatörer förpliktas sig att inte lämna ut upplysningar som de fått kännedom om genom arbetet i gruppen eller arbetsgrupperna, om kommissionen meddelar att det rör sig om förtroliga uppgifter. I sådana fall får kommissionen besluta att sådana uppgifter endast lämnas till gruppens medlemmar och att endast dessa får delta i sammanträdena.

Artikel 6 ***Slutbestämmelse***

Kommissionens beslut 80/1073/EEG om nya stadgar för Rådgivande livsmedelskommittén skall upphöra att gälla.

Artikel 7 ***Ikraftträdande***

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den [...].

På kommissionens vägnar
[...]
Ledamot av kommissionen